

Agendapunt:

Onderwerp:	Uitwerking Regionaal Dekkingsplan Brandweezorg Groningen 2023-2026
Datum:	7 februari 2025
Portefeuillehouder:	Dhr. J. Kuin
Sector:	Risicobeheersing
Bijlage(n):	1. Beleid Bluswatervoorziening en bereikbaarheid (versie januari 2025) 2. Aanpak aandachtsgebieden dekkingsplan 3. Bestuurlijke rapportage brandweezorg over 2024 4. Conceptbrief colleges B&W
Ter besluitvorming/ter bespreking/ter informatie:	Ter besluitvorming

Gevraagd besluit

Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd:

1. Het geactualiseerde beleid Bluswatervoorziening en bereikbaarheid (versie januari 2025) vast te stellen.
2. De colleges van B&W van de Groninger gemeenten te verzoeken het geactualiseerde beleid Bluswatervoorziening en bereikbaarheid op te nemen in hun omgevingsvisies en -plannen of ernaar te verwijzen.
3. De aanpak aandachtsgebieden als onderdeel van het Regionaal Dekkingsplan Brandweezorg Groningen 2023-2026 vast te stellen.
4. Kennis te nemen van de bestuurlijke rapportage Brandweezorg Groningen over 2024.
5. De colleges van B&W van de Groninger gemeenten per brief over deze besluiten te informeren.

Toelichting voorstel

Op 13 juli 2023 heeft het Algemeen Bestuur VRG het Regionaal Dekkingsplan Brandweezorg Groningen 2023-2026 vastgesteld. Als uitwerking van en als toevoeging aan het dekkingsplan worden nu de volgende documenten aangeboden:

1. het geactualiseerde beleid Bluswatervoorziening en bereikbaarheid
2. de aanpak aandachtsgebieden dekkingsplan
3. de bestuurlijke rapportage Brandweezorg Groningen over 2024

Beleid bluswatervoorziening en bereikbaarheid

Het vigerende bluswaterbeleid dateert uit 2013 en voldoet niet meer aan de huidige situatie. Er hebben namelijk veel veranderingen plaatsgevonden. Die betreffen zowel het brandweermaterieel en de werkwijze als ook wet- en regelgeving:

- Brandweer Nederland heeft 2019 een landelijke handreiking opgesteld waarin de nieuwste inzichten over materieel, bestrijdingstechnieken en weggebruik zijn verwerkt.
- De VRG heeft zelf onderzoeken uitgevoerd naar de daadwerkelijke bluswaterbehoefte en naar de omgang met objecten zonder externe bluswatervoorziening (OZEB).
- Waterbedrijf Groningen legt nieuwe ondergrondse infrastructuur aan en vervangt bestaande infrastructuur.
- De Groninger gemeenten en de VRG hebben in 2022 een nieuwe overeenkomst over de levering van bluswater afgesloten met Waterbedrijf Groningen.
- Sinds begin 2024 is de Omgevingswet van kracht waardoor bluswater en bereikbaarheid niet langer automatisch worden geregeld in bouwprojecten. De borging van bluswater zal dus op andere wijze moeten plaatsvinden.

In het voorliggende beleid bundelen wij de relevante uitkomsten van alle recente ontwikkelingen. Hierdoor is het beleid in overeenstemming met actuele wetgeving, gebruikte materialen, gehanteerde werkwijzen en gemaakte afspraken.

Het beleid schetst een actueel beeld van de bluswaterbehoefte en de bereikbaarheidssituatie. Hierdoor vormt het de basis voor een eenduidige en risicogerichte advisering op bluswater- en bereikbaarheidsvraagstukken. Zowel vanuit de brandweer als vanuit de gemeenten. Verder is het beleid als informatiebron ook geschikt voor derden (zoals waterbedrijf, ontwikkelaars/initiatiefnemers, adviesbureaus, bouw- en installatiebedrijven en particulieren). Het geactualiseerde beleid heeft niet tot doel aanvullende maatregelen af te dwingen, bijvoorbeeld voor de objecten zonder externe bluswatervoorziening. Hier zijn in het verleden al aanvullende maatregelen getroffen.

De rol van de gemeenten wijzigt met het geactualiseerde beleid niet: gemeenten zijn en blijven verantwoordelijk voor adequate openbare bluswatervoorzieningen. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's en verandert niet. Wel willen wij de gemeenten verzoeken het beleid op te nemen in hun omgevingsvisies en -plannen óf ernaar te verwijzen, zodat het directe werking heeft. Daarnaast verdient het aanbeveling om bluswatervoorziening en bereikbaarheid als onderdeel van brandweezorg expliciet te benoemen in de gemeentelijke integrale-veiligheidsplannen.

Bij het opstellen van het bluswaterbeleid is de landelijke handreiking 'Bluswater en Bereikbaarheid' gevolgd. Alle hierin verwerkte bouwstenen zijn reeds eerder gedeeld of besproken met de gemeenten. Bij de Visie Brandweezorg Groningen 2030 (vastgesteld in juli 2023) is de werkwijze van de brandweer beschreven (welk materieel wordt gebruikt en hoe dit wordt ingezet). De uitkomsten van het onderzoek naar de daadwerkelijke bluswaterbehoefte zijn meermaals (in de jaren 2020, 2021 en 2022) besproken met onze contactpersonen bij de gemeenten. Hetzelfde geldt voor de actualisatie van de OZEB. De gemeenten zijn over de uitkomsten geïnformeerd per brief. Over de overeenkomst levering bluswater hebben de gemeenten, Waterbedrijf

Groningen en de VRG regelmatig overleg. Na vaststelling door het Algemeen Bestuur VRG zullen wij de gemeenten over het geactualiseerde beleid Bluswatervoorziening en bereikbaarheid informeren.

Overigens start in 2025 een project om te bezien of en hoelang de huidige werkwijze met betrekking tot de bluswatervoorziening nog uitvoerbaar is. Over de uitkomsten zullen we het bestuur te zijner tijd informeren.

Aanpak aandachtsgebieden dekkingsplan

De handreiking “Landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen” beschrijft een generieke methode voor het bepalen en beoordelen van de operationele prestaties van de brandweer. Onderdeel hiervan is het in kaart brengen van de prestaties van de brandweer op het aspect ‘snelheid’ (hoe snel kan het eerste voertuig op een willekeurig adres zijn) en ‘slagkracht’ (hoe snel kunnen meerdere voertuigen op een willekeurig adres zijn). Bij het uitvoeren van de systematiek kunnen er zogenaamde aandachtsgebieden uitrollen. Dit zijn gebieden waar er sprake is van een langere opkomsttijd van de brandweer. De systematiek schrijft voor om deze gebieden nader te bekijken om te bepalen of er extra maatregelen nodig zijn. Dit is echter vormvrij, er wordt geen methodiek voorgeschreven.

In de regio Groningen zijn 13 aandachtsgebieden, die nader zijn onderzocht. Daarbij is onder andere gekeken naar elementen als oppervlakte en inrichting van het gebied, aantal huishoudens, leeftijdsopbouw, rookmelderdichtheid, bluswaterwinning en gebiedskennis van de brandweer. Ook is meegenomen welke (generieke) maatregelen er al eerder zijn genomen om de brandweezorg te verbeteren. De belangrijkste hierin zijn het op orde brengen van de bluswatervoorziening en de introductie van de tweewegpajer. Bij deze laatste innovatie kan de meldkamer eerder vaststellen of een eenheid met voldoende personeel kan uitrukken of dat er moet worden bijgealarmeerd. Er zijn dus langs andere wegen ook al verbeteringen in de brandweezorg doorgevoerd.

Vanuit de exercitie rondom de aandachtsgebieden in de regio Groningen wordt als algemene maatregel voorgesteld samen en in overleg met de gemeente een brief te sturen naar de bewoners/bedrijven in het aandachtsgebied waarin we aandacht vragen voor brandveiligheid en adviezen geven over wat men zelf kan doen. Er zijn twee gebieden waar een specifieke maatregel wordt voorgesteld. Rondom het vakantiepark in Lauwersmeer wordt in samenspraak met de gemeente de rookmelderdichtheid bekeken. Aan de hand van het resultaat wordt met de gemeente nader bekeken wat te doen. In Sellingeren wordt voorgesteld om met middelbrandpotentieel uit te rukken bij een brandmelding. Deze aanpak komt boven op de generieke maatregelen die de VRG vanzelfsprekend al neemt om de brandweer zo snel als mogelijk en voldoende toegerust ter plaatse te krijgen.

Bestuurlijke rapportage brandweezorg over 2024

In het Regionaal Dekkingsplan Brandweezorg Groningen 2023-2026 staat de door ons verwachte kwaliteit van de brandweezorg. Bij de vaststelling van het dekkingsplan is afgesproken dat het bestuur een keer per jaar zal worden geïnformeerd over de daadwerkelijke kwaliteit. Daarom is een bestuurlijke rapportage over 2024 opgesteld met daarin de prestaties van de VRG in de praktijk.

De landelijke uniforme systematiek voor dekingsplannen beoogt een landelijk uniforme werkwijze voor de brandweer waarin op een aantal aspecten de prestaties van de brandweer in kaart kunnen worden gebracht. Met deze systematiek doet de uitkomst van het dekingsplan meer recht aan de praktijk. De aspecten waarop de prestaties van de brandweer in kaart worden gebracht zijn snelheid van het eerst aankomende voertuig, capaciteit (hoe snel kunnen meerdere voertuigen ergens zijn), paraatheid en werkdruk. De eerste twee zijn verplichte onderdelen waarbij er op het aspect snelheid een vastgesteld beoordelingskader is (dat zijn de gebiedsgerichte opkomsttijden) en er op het aspect capaciteit een concept beoordelingskader is. De twee laatste aspecten, paraatheid en werkdruk, zijn facultatief.

De gebiedsgerichte opkomsttijden in het regionaal dekingsplan worden bepaald aan de hand van een computermiddel; de resultaten zijn dus feitelijk allemaal prognoses. Dit wordt de 'bovenkant van de acht' genoemd, een modelmatig resultaat. Echter, de systematiek schrijft ook voor dat de resultaten in de praktijk moeten worden gemonitord en moeten worden vergeleken met de prognoses. Dit is de zogeheten "onderkant van de acht". Op deze wijze wordt inzicht verkregen in de praktijkresultaten, wordt helder waar er eventuele maatregelen moeten worden genomen en wordt ook inzichtelijk wat de kwaliteit is van het gebruikte model.

In de bestuurlijke rapportage worden over het jaar 2024 de aspecten snelheid (op basis van vastgesteld beoordelingskader) en slagkracht (op basis van concept beoordelingskader) weergegeven. Met de huidige resultaten kan worden vastgesteld dat deze in lijn zijn met de prognoses. Enige voorzichtigheid is hierin wel geboden, want we zijn slechts anderhalf jaar onderweg met deze systematiek.

Afstemming/consequenties

	Afgestemd	Consequenties
Juridisch	☒	Juridische input is verwerkt in de stukken.
Financieel	☐	
Personeel	☐	
IM/ICT	☐	
Communicatie	☐	
Inkoop	☐	
Overig	☐	